

УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – ГР. БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНИ НАУКИ

Утвърждавам:

Ректор: .....

/проф. д-р Христо Бозов/

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

на специалност:	ПРЕДУЧИЛИЩНА И НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА
образователно-квалификационна степен:	Магистър
професионално направление:	1.2. Педагогика
област на висше образование:	Педагогически науки
професионална квалификация:	ПЕДАГОГ
магистърска програма	ДИГИТАЛНИ ТЕХНОЛОГИИ И ИНОВАЦИИ В ОБУЧЕНИЕТО В ДЕТСКАТА ГРАДИНА И НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ (след ОКС „Бакалавър“ от П.Н. 1.2. „Педагогика“ с квалификация „детски учител“ и/или „начален учител“)

Бургас

2024

I. ПРОФЕСИОНАЛНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОБУЧЕНИЕ

Настоящата квалификационна характеристика е неразделна част от учебния план на магистърска програма „Дигитални технологии и иновации в обучението в детската градина и началното училище“ и определя професионалната квалификация на специалиста с висше образование, придобил образователно-квалификационна степен „Магистър“ в област „Педагогически науки“, професионално направление 1.2 Педагогика, специалност „Предучилищна и начална училищна педагогика“.

Програмата е предназначена за завършили образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ в направление: 1.2 „Педагогика“ с квалификация „детски учител“ или „начален учител“.

Приемът е в съответствие със ЗВО, с Правилника за устройството и дейността на Университета и с Правилника за учебната работа, и се осъществява на базата на оценката от държавен изпит или защитена дипломна работа от вече придобитата ОКС, даваща квалификацията „детски учител“ или „начален учител“.

Квалификационната характеристика на магистъра по Педагогика, придобил магистърска степен във Факултета по обществени науки при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, както и учебния план, който осигурява неговата подготовка, са съобразени със:

- *Закона за предучилищно и училищно образование, Обн., ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г.;*
- *Наредба № 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти (Обн., ДВ, бр. 61 от 2.08.2019 г., изм. и доп. ДВ, бр. 101 от 27.11.2020 г.);*
- *Наредба за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, в сила от учебната 2017/2018 г. (Приета с ПМС № 289 от 07.11.2016 г., Обн. ДВ. бр.89 от 11 ноември 2016 г., изм. и доп. ДВ. бр.105 от 18 декември 2018 г., изм. и доп. ДВ. бр.10 от 5 февруари 2021 г.);*
- *Закона за висше образование (ДВ, бр.112/ 27.12.1995 г., изм. и доп., бр. 98 от 27.11.2018 г., в сила от 27.11.2018 г.; изм. и доп., бр. 17 от 25.02.2020 г.);*
- *Наредбата за държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование за образователно-квалификационна степен „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“ (Приета с ПМС № 162 от 23.07.2002 г., обн., ДВ, бр. 76 от 6.08.2002 г., в сила от 6.08.2002 г., попр., бр. 85 от 5.09.2002 г., доп., бр. 79 от 5.09.2003 г.);*
- *Правилника за устройство и дейността на Университет „Проф. д-р А. Златаров“, гр. Бургас“*
- *Правилника за учебната дейност на Университета.*

1. ЦЕЛ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРОГРАМАТА

Цел на обучението в професионално направление 1.2 Педагогика, образователно-квалификационна степен „МАГИСТЪР“ по специалност „Предучилищна и начална училищна педагогика“ в магистърска програма „Дигитални технологии и иновации в обучението в детската градина и началното училище“ е подготовката на педагози – детски и начални учители, с професионални компетенции за организация и управление на дигитализацията в образователната среда в детската градина и началното училище; използване на съвременни форми, методи и средства за обучение и възпитание на

децата и учениците в детската градина и началното училище в богата на технологии среда; прилагане на актуални подходи за педагогическа и психологическа подкрепа на деца и ученици в институционална образователна среда; действие в проблемни ситуации и вземане на творчески решения при интегриране на съвременни информационни и комуникационни технологии.

Описаната професионална квалификация ще им позволи успешна реализация в образователната сфера – в областта на предучилищното образование и начален етап на основното образование, както и в сферата на извънучилищната педагогическа дейност и в сферата на административно-управленски дейности, свързани с технологичната обезпеченост на учебния и административен процес в детската градина и началното училище.

Дигитализацията на образованието изисква осигуряване на квалифицирани учители, които да използват съвременни технологични средства за разработване на учебно съдържание, реализиране и управление на съвременен учебен процес.

Поставената **цел** е в пълно съответствие с **мисията** на Университета за подготовка на специалисти с висше образование и отговаря на **функцията** на Факултета по обществени науки за подготовка на специалисти в областта на педагогическите науки.

За реализирането на поставената **цел** е необходимо успешното решаване на следните основни задачи:

- Усвояване на знания и умения в специализираните дисциплини в учебния план;
- Изграждане на подход и стил в самостоятелната работа по поддържане и повишаване на квалификацията в областта на определени педагогически направления; умение за защита на идея или проект, при което да се уважава опонента като специалист и личност.

2. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Магистърска степен се придобива след обучение в три семестъра (90 кредита) в редовна и задочна форма на обучение. Всяка учебна година е от по два семестъра и 30 учебни седмици. Продължителността на академичния час е 45 минути.

Обучението по програмата е организирано в лекционни курсове, семинарни и практически упражнения. Задължителните дисциплини са обособени в два цикъла: общо-педагогически и методически. Към всеки от двата цикъла са предложени по два списъка с избираеми дисциплини. Учебният план съдържа списък с факултативни дисциплини, които дават възможност да се добавят допълнителни общоразвиващи компетенции към профила на специалиста. Съдържателно и структурно, задължителните, избираемите и факултативните дисциплини, осигуряват фундаментална, тясно-профилираща и специализирана подготовка с оглед придобиване от завършващите на магистърска степен по педагогика със специфична квалификация.

Целта на дисциплините от общопедагогическия цикъл е да се формират базисни професионално-педагогически компетентности за актуални образователни подходи в детската градина и началното училище, диагностика и оценяване на резултатите от образователната дейност. Целта е да се надградят базисните педагогически компетентности със знания и умения за реализиране на ефективен учебен процес в технологично богата среда; за спецификата на дигитални образователни ресурси; приложението на STEM подход в детската градина и началното училище; използването на изкуствен интелект в образованието. Акцент е поставен върху нестандартността на учителя, върху провокиране на неговите изследователски, творчески и иновативни

възможности. Подборът и съдържанието на дисциплините отразява актуалните интерпретации и най-новите достижения на педагогическата наука по темите, отразени в учебното съдържание.

Дисциплините от методическия цикъл осигуряват тясно специализираща и профилираща подготовка за работа с хардуерни и софтуерни технологии и методика на формиране на дигитални компетентности у обучаемите. В този цикъл са включени и дисциплини, ориентирани към прилагане на компетентностния подход в образователната среда. Наблегнато е на практическата подготовка (практически упражнения), тъй като „тренирането“ на професионални умения е водещо. Стимулира се търсенето на иновативни технологични и методически решения.

Разпределението на избираемите дисциплини в отделните списъци е съобразено с възможността да се добавят нови, по-тесни, компетенции към профила на специалиста, като му се даде възможност да избира, в коя насока да задълбочи теоретичната и практико-приложната си подготовка с оглед интересите и бъдещата си реализация.

Факултативните учебни дисциплини дават възможност за получаване на знания и умения от специфични области на познанието в съответствие с интересите на студентите.

Практическата подготовка на студентите се осъществява чрез учебна практика за работа в богата на технологии среда в детската градина и началното училище.

3. МЕТОДИ И РЕСУРСИ НА ОБУЧЕНИЕ

Целите на обучението в магистърската програма се постигат с прилагането на актуални методи, форми и средства.

- Методи на обучение:
  - Лекция;
  - Дискусия;
  - Дебат;
  - Работа с информационни източници – специализирана литература, електронни ресурси, интернет-източници;
  - Работа по проект и изследователска задача;
  - Демонстрация;
  - Симулация;
  - Ролеви игри.
- Форми на обучение:
  - Работа в малка група.
  - Самостоятелна работа;
  - Семинар;
  - Тренинг;
- Средства на обучение (образователни ресурси):
  - Съвременни технологични средства – компютърни системи, интерактивна дъска;
  - Мултимедийни ресурси;
  - Учебни филми.

4. ОЦЕНЯВАНЕ НА ЗНАНИЯТА НА СТУДЕНТИТЕ

Проверката и оценката се осъществява съобразно изискванията на учебния план и включва текущ и/или заключителен семестриален контрол. Формите на контрол, избрани от преподавателя, са отразени в съответната учебна програма. Оценка се дава по шестобалната система с присъждане на кредити. Кредити се присъждат след успешно издържан изпит (над Среден 3.00)

Текущият контрол включва следните методи:

- Тест;
- Изследване и защита на теза (курсов проект);
- Беседа;
- Реферирание на научни текстове
- Разработване на базирани на информационни технологии учебни единици и др.

Заключителният контрол представлява полагане на изпит или текуща оценка.

5. ДИПЛОМИРАНЕ

Формата на дипломиране е писмени държавни изпити или защита на дипломна работа.

Изпитите се провеждат от избрана от Факултетния съвет изпитна комисия. В състава на всяка изпитна комисия, определена със заповед на ректора, задължително се включват хабилитирани преподаватели от висшето училище.

II. КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ

Компетентностите за придобиване на професионална квалификация „магистър педагог“ надграждат придобитите компетентности на детски/начален учител в следните групи:

1. Образователна среда
2. Педагогическо взаимодействие с децата
3. Лидерство
4. Работа с родителите и семейната общност
5. Възпитателна работа
6. Преподаване
7. Взаимоотношения с учениците
8. Взаимоотношения с другите педагогически специалисти
9. Работа в мултикултурна и приобщаваща среда

Компетентностите, свързани с организацията и управлението на образователната среда в детската градина включват знания, умения и отношения за:

- Възможностите за трансформиране на средата в методически центрове за дейности;
- Организация на дигитална учеща среда за работа с децата в условията на дистанционно взаимодействие;
- Необходимостта от разнообразие от методи, стратегии на преподаване в педагогическо взаимодействие и връзка с другите образователни направления;
- необходимостта от преподаване за съвместно (кооперативно) учене и връзка с другите образователни направления;

- своевременно трансформиране на ресурси при използване на дигитални устройства в педагогическото взаимодействие с децата в условия на дистанционно взаимодействие.

Компетентностите, свързани с педагогическо взаимодействие с децата в детската градина включват знания, умения и отношения за:

- развитие на дигитални и медийни компетентности за разработване на дигитални ресурси за работа с децата в дистанционен формат;
- емоционалното развитие на децата в предучилищна възраст
- цялостното развитие на детската личност – личностни компетенции, когнитивно, двигателно и емоционално развитие;
- възможностите за осъществяване на взаимодействие в условия на дистанционно общуване;
- възможности за дейности извън детската градина.

Компетентностите, свързани с лидерството включват знания, умения и отношения за:

- същността на иновациите, процесите по разработването, развитието и прилагането на иновативни образователни практики в групата в детската градина или училището;

Компетентностите, свързани с работата с родителите и семейната общност включват знания, умения и отношения за:

- начини на информиране как ще се използват дигитални устройства за работа с децата и учене вкъщи в условия на синхронно обучение в електронна среда от разстояние;
- възможности за взаимодействие с представители на семейната общност при осъществяване на обучение в електронна среда чрез подпомагането на развитието им на дигитални медийни компетентности;
- дигиталните компетенции в семействата на децата и учениците.

Компетентностите, свързани с възпитателната работа включват знания, умения и отношения за:

- изработване и прилагане на подходящи дигитални ресурси за работа с децата и ученици с възпитателно-образователен характер вкл. в условия на синхронно обучение в електронна среда от разстояние на базата на развити дигитални и медийни професионално-педагогически компетентности;

Компетентностите, свързани с преподаването в началното училище включват знания, умения и отношения за:

- подходи за прилагане на споделено преподаване;
- осъществяване на междупредметни връзки и интегралност в процеса на обучението;
- преподаване в дейности по интереси;
- диференциация и индивидуализация в процеса на обучението;
- консултативния подход в обучението в дейности за допълнителна подкрепа;
- възможностите за прилагане на информационните и комуникационните технологии в процеса на обучение в електронна среда, за развитие на дигитални медийни компетентности;
- възможности за осъществяване на обучение в електронна среда;

- възможности за подпомагане на овладяването на учебното съдържание от учениците в условията на електронно обучение или във форми на смесено обучение, чрез използване на информационни и комуникационни технологии;
- възможности за активизиране на самостоятелната и груповата работа на учениците чрез използване на информационните и комуникационните технологии и развитие на дигитални медийни компетентности

Компетентностите, свързани с взаимоотношенията с учениците в началното училище включват знания, умения и отношения за:

- поставяне на ученика в центъра на учебния процес;
- създаването на подходящ социално-психологичен климат в класните стаи и училищата;
- мотивиране на учениците за учене;

Компетентностите, свързани с взаимоотношенията с други педагогически специалисти за детския и началния учител включват знания, умения и отношения за:

- форми и методи на съвместна екипна работа с останалите учители;

Компетентностите, свързани с работата в мултикултурна и приобщаваща среда в детската градина и началното училище включват знания, умения и отношения за:

- развитие на критическо мислене чрез възможности за изразяване на различни гледни точки и формиране на уважение към тях;
- дигитални ресурси за работа с децата и работа с медиатор или педагогически специалисти при необходимост в условия на обучение в дистанционен формат;

Формирането на тези компетентности става в хода на обучение в задължителни дисциплини от профилиращи педагогически и методически дисциплини, избираеми и факултативни дисциплини.

III. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ И ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Магистърът с квалификация „Педагог“ може да се реализира в системата на образованието и образователни центрове извън сферата на формалното образование като:

- консултант по иновации в детската градина/началното училище;
- консултант по интегриране на дигитални технологии в детската градина/началното училище
- ръководител на компютърен кабинет;
- ръководител (директор/помощник директор) на детска градина, училище, центрове за подкрепа на личностното развитие (ЦПЛР) и други помощни звена в сферата на образованието;
- експерт в общински отдел „Образование“;
- експерт по предучилищно и начално училищно образование в РУО;
- организатор на дейности за деца в учебно-възпитателни и развлекателни центрове.

Завършилите магистърска степен педагози могат да продължат образованието си в:

- Образователна и научна степен „Доктор“;
- В различни форми на квалификация и продължаващо обучение.

Настоящата квалификационна характеристика е приета на заседание на ФС на ФОН, Протокол ..... 6 / 08.04.2014 и утвърдена на заседание на Академичен съвет, протокол ..... 15 / 18.04.2024г.